

Magyar változat

CorelDRAW X3

Rajzelem-tulajdonságok módosítása

Dr. Pétergy Kristóf

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 963 606 514 4

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2006
© Mercator Stúdió, 2006

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.

www.akonyv.hu

T/F: 06-26-301-549

06-30-305-9489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ.....	7
RAJZELEMEK TULAJDONSÁGAI.....	10
Kiválasztás és csere	15
Kitöltés nélküli rajzelem kijelölése	17
Kijelölés tulajdonságok alapján.....	19
Új keresések.....	21
Elmentett keresések alkalmazása	28
A keresés végrehajtása	29
Több objektum kijelölése	30
Vezetővonal kijelölése	30
Rajzelem-kijelölés és -csere	30
Szövegrész keresése	33
Szövegrész cseréje	33
Kitöltések és körvonalak	34
Körvonal szabályozása.....	35
Kitöltés szabályozása	43
RAJZELEMEK MÓDOSÍTÁSA	54
Átalakító eszközök.....	55
Rajzelemek mozgatása	55
Méretezés és nyújtás.....	59
Forgatás	61
Döntés	64
Tükrözés.....	66
Transzformálás az új eszközökkel.....	68

Traszformálások törlése	72
Rajzelemek szerkesztése	72
Alapvető rajzelemek módosítása	73
Rajzmódosítás a művészi eszközzel	89
Rajzelemek szétvágása	90
Zárt rajzelem, görbe szétvágása	92
Nyitott rajzelem, görbe szétvágása	92
Virtuális résztörlő eszköz	93
Objektumrészek törlése	93
Tetszőleges elforgatás	94
Objektumok érdesítése	95
Objektumok mázolása	96
Objektumok összeforrasztása	96
Objektumok szétszedése	98
Objektumok metszete	98
Új vágófunkciók	99
HATÁSOK.....	101
Áttűnés objektumok között	101
Áttűnés széthasítása	104
Átmenet forgatással	104
Szöveg mint forrásobjektum	105
Áttűnés megadott útvonalon	106
Áttűnés másolása másik objektumpárra	108
Áttűnés klónozása	109
Átváltozás törlése	109
Burkológörbék	109
Burkológörbe szerkesztése	111
A burkológörbe kitöltése	113
Objektum mint burkológörbe	114
Burkológörbe másolása	116
Burkológörbe törlése	116

Vetett árnyék	117
Vetett árnyék másolása	117
Vetett árnyék klónozása	118
Vetett árnyék törlése.....	119
Átlátszóság	119
Térhatás	120
A térhatás típusa	121
Térhatás forgatása	124
Fényforrások elhelyezése.....	124
Térhatás színe.....	125
Térhatás letörése.....	126
Térhatás másolása	126
Térhatás klónozása	127
Térhatás törlése.....	128
Kontúr	128
Kontúr másolása.....	129
Kontúr klónozása	130
Kontúr törlése	130
Lencse	130
Lencse szerkesztése	133
Lencse másolása.....	134
Lencse törlése	134
Perspektíva hozzáadása	134
Perspektíva másolása	135
Perspektíva törlése	135
MaszkMester befoglaló.....	135
MaszkMester hatás másolása	136
MaszkMester hatás törlése.....	137
Objektumok torzítása.....	137
Torzítás másolása	137
Torzítás törlése.....	138
Átváltógombok.....	138

IRODALOM.....	142
----------------------	------------

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

A grafikus programok a képkezelés-és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak. Ezzel szemben a rasztergrafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A CorelDRAW program mindkét grafikus állománytípus kezelését professzionális szinten oldja meg, így hibrid rendszernek tekinthető. Valójában e program a programcsomag részeként szállított Corel PHOTO-PAINT program rutinjait alkalmazza a raszteres bitképek feldolgozása során. Ezzel a szoftverrel szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható.

A CorelDRAW! X3-ban továbbfejlesztették a szövegkezelést, a szöveg görbére igazítását, a vágóeszközt, új képeket, karakterkészleteket kaptunk, a raszter-vektor átalakítást végző CorelTRACE alkalmazás továbbfejlesztést követően beépült a rajzolóprogramba. Megjelent az új **Felülnyomás előnézet**, amely költségmentesen biztosítja, hogy a nyomtatásnak megfelelően a felülnyomásokat előzetesen ellenőrizzük. A **Súgó** menüben megjelent a **Tippek** parancs, amely szöveggörnyezet-érzékeny tippet jelenít meg a dokkolt ablakban. Szerkeszthetővé tették a jelszóvédett PDF dokumentumokat. Az új CorelDRAW® Design Collection több, mint 100 krea-

tív sablont szolgáltat, amelyekkel még professzionálisabb kinézetű tájékoztatókat, levélpapírokat, borítékokat készíthetünk.

A programot a Windows XP-re, illetve Macintosh OS X-re optimalizálták. A Windows XP felhasználók egyéni beállításai külön fájlban kerülnek tárolásra, így a munkamenetbe bejelentkezés után automatikusan az egyéni beállítások töltődnek be a program indításakor. A program korábbi változatának használói már megszokhatták, hogy minden újabb változat csiszol a felhasználói felületen, így még könnyebben kezelhető, hatékonyabb, kellemesebb kezelői felületet tapasztalhatnak meg a kezdő és haladó felhasználók egyaránt. A kezelői felület egyes elemei már ismertek voltak a program korábbi változatából (menük, dokkoló ablakok), így a korábbi felhasználóknak nem kell teljesen újra tanulniuk a program kezelését.

A szoftver munkakörnyezete egyszerű, interaktív, a felhasználói felületet mindenki könnyen átalakíthatja úgy, hogy a legjobban segítse a hatékony munkát. A konkurens Adobe Illustrator felhasználói használhatják megszokott munkakörnyezetüket is, de mindenki a saját igényeinek megfelelő környezetet alakíthat ki, amelyet azután megoszthat másokkal.

A könyv szerkezete segít a CorelDRAW! Titkainak, ezen belül itt az előző kötetben ismertetett rajzelemek módosításával kapcsolatos tudnivalók mind mélyebb megismerésében. Az itt tárgyalt fejezetek építenek az *Alapvető rajzparancsok* kötetben ismertetett vagy a gyakorlatban megszerzett – ismeretekre, ezért a kezdők számára mindenképpen javasoljuk a könyv olvasását az első kötetnél kezdeni. Minden további fejezet épít a korábbi részekben taglalt részletekre, fogalmakra, melyeket az adott – általában az első előfordulási helyen magyarázunk meg. Néhol a magyar változathoz származó illusztrációkat alkalmaztunk a könnyebb érthetőség kedvéért.

Az ismertetést több – remélem minden szükséges – helyen példa támasztja alá. Könyvünkben a CorelDRAW! X3 számos lehetőségét igyekeztünk ismertetni, több esetben azonban terjedelmi okokból a bemutatás mélysége nem érhetett el az eredeti (bár nyilván jóval drágább) kézikönyvekét. Minden olyan esetre, amikor az adott problémát nem tudjuk elég világosan megérteni ebből a könyvből, javasoljuk a program *Súgó* és *oktató* rendszerének, illetve a gyári kézikönyveknek áttekintését.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a DOS operációs rendszer és a Windows felhasználói környezet alapfokú ismerete. A könyvet ajánljuk azoknak, akik kényelmesen, gyorsan, tetszetős formában szeretnék elkészíteni dokumentumaikat, rajzaikat, amihez ezúton is sok sikert kívánunk.

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némi-képpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 5.0, vagy Adobe Reader (Acrobat Reader 6.0) segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

Az elektronikus könyvek terjedelmének határt szab a megengedhető állományméret. Ezért az LSI Kiadónál hasonló témában korábban megjelent könyvünkkel szemben, most a fontosabb fejezeteket önálló kötetekben, több helyen kiegészítve jelentetjük meg. Nem elhanyagolható szempont az sem, hogy így a felhasználónak elegendő csak a számára érdekes állományokat letölteni. Az első kötetben az alapvető rajzparancsokat, a másodikban a rajzelem-tulajdonságok módosítását, a harmadikban a rajzelemek szervezését, a színkezelést, bitképes műveleteket, valamint a nyomtatást, a negyedikben a program testre szabását foglaltuk össze.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2006. május

Köszönettel

a szerző.

RAJZELEMEK TULAJDONSÁGAI

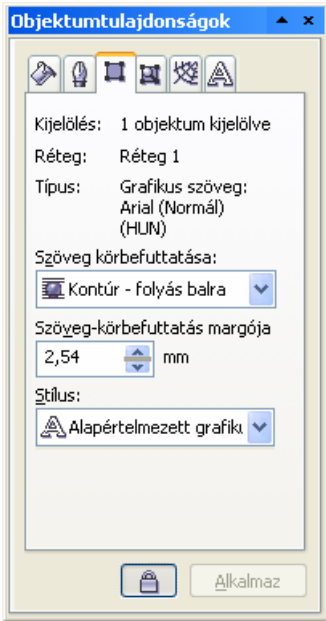
A rajzelemeknek alapértelmezett tulajdonságokat is adhatunk, ami annyit jelent, hogy minden, a jellemző megadását követően létrehozott rajzelem a megadott tulajdonságú (például színű, vastagságú stb.) lesz. Az alapértelmezés szerinti objektumtulajdonságok beállításával az *Alapvető rajzparancsok* kötetben, a *Rajzelemek létrehozása* című részben foglalkoztunk. Ezeket a tulajdonságokat tehát új rajzelemek esetében alkalmazunk. A rajzelemeknek az alapértelmezésből adódó tulajdonságait utólag is megváltoztathatjuk. Erre a rajzelemek kiválasztása után ugyanazokat a parancsokat alkalmazzuk, mint amelyeket a kiválasztás nélkül használtunk az alapértelmezett jellemzők meghatározásánál.

Az objektumok speciális tulajdonságainak is adhatunk alapértelmezett értéket. Erre szolgálnak a tulajdonságlapok. Mindegyik alkalmazható eszköznek, rajzolt rajzelemnek és stílusnak van egy tulajdonságlapja, amelynek segítségével megváltoztathatók, módosíthatók a kiválasztott CoreIDRAW eszköz alapértelmezés szerinti jellemzői. A kész rajzelemek öröklött tulajdonságait a rajzelem kijelölése után a **Szerkesztés** menü, vagy a módosítandó objektum helyi menüjének **Tulajdonságok** parancsával módosítjuk.

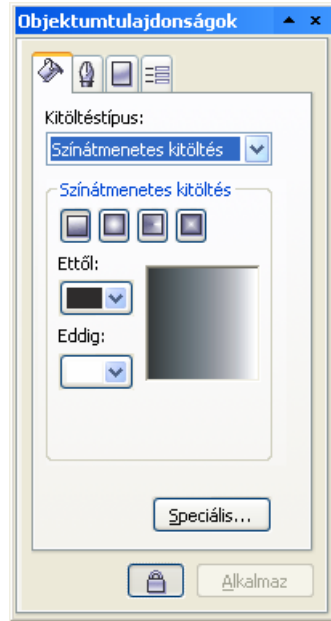
A kijelölt rajzelemtől függően más és más lehet a beállító dokkolt ablak vagy párbeszédpanel tartalma. Az objektum tulajdonságlapja csak a rajzelem kiválasztása után jeleníthető meg, ha nincs kijelölve egyetlen objektum sem, akkor az alapértelmezett jellemzőket állíthatjuk be. A beállítást az **Alkalmaz** gombra kattintva érvényesítjük. A program az érvényesítés előtt panelen kéri, adjuk meg, hogy a jellemzők mire vonatkoznak (grafikára, grafikus szövegre, bekezdésszövegre, vagy mindháromra egyaránt). E fejezetben később ismertetjük az alapvető rajzelemek speciális tulajdonságainak beállítására szolgáló panellapokat. Most nézzük át, milyen általános lapok

jelennek meg az **Objektumtulajdonságok** dokkoló ablakban, illetve panelen.

Tulajdonságlap szövegobjektum kiválasztása után

Tulajdonságlap objektum kiválasztása nélkül

1-1. ábra

A párbeszédpanel öt általános lapból áll, a hatodik lap speciális, mindig a kiválasztott objektumnak megfelelő beállítási lehetőségeket tartalmazza. Ha nem jelölünk ki semmit, akkor megjelenik két olyan panellap is, amelyen a teljes oldalra vonatkozóan adhatunk meg www tulajdonságokat.

Az első – **Kitöltés** – lapon bármilyen kitöltési mintát választhatunk (az egyöntetű kitöltéstől a PostScript mintázatig). A kitöltés törléséhez kattintsunk a bal egérgombbal a paletta tetején, vagy a dokkolóban látható **X** ikonra (lásd az 1-1. ábrát). A többi kitöltési lehetőséget később, e fejezetben részletezzük. A pontosabb beállításokhoz vezető **Advanced** gombot most lefordították (**Speciális**).

A **Körvonal** panellapon az objektum határoló vonalainak jellemzőit adjuk meg (lásd az 1-2. ábrát). A **Stílus** listában a CoreIDRAW szabványos vonaltípusai közül választhatunk (folyama-

tos, szaggatott stb.). A **Stílus** lista alatti két gomb a vonalvégek típusának kiválasztására szolgál. A körvonal törléséhez kattintsunk a jobb egérgombbal a paletta tetején látható ikonra. A többi körvonal-beállítási lehetőséget később részletezzük.

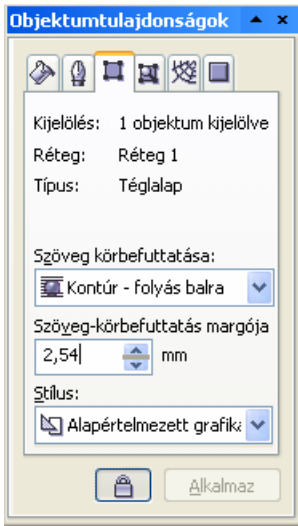
1-2. ábra

A **Kitöltés mögött** négyzettel az objektum keretét a kitöltőminta mögé helyezzük, a **Méretezés a képpel együtt** négyzet segítségével a rajzelemkeretet a rajzelem növekedésével-méretcsökkenésével arányosan változóvá tesszük.

A dokkolt ablak **Általános** lapján az alkalmazandó stílust állíthatjuk be. A **Szöveg körbefuttatása** lista *Nincs* elemétől eltérő beállításoknál a rajzelemet körülvevő bekezdésszöveg folyamatosága megszakad a rajzelem + a **Szöveg-körbefuttatás margója** mezőben megadott, a rajzelemet körülvevő sávon. A hatás csak megfelelően kicsi, illetve a grafikus objektummal arányos betűméret esetén érvényesül (lásd az 1-3. ábrát).

A beállítást az **Alkalmaz** gombbal érvényesítjük. Az összes pannelap beállításának érvényesítésére korábban használt **Apply All** gombot megszüntették. Helyette viszont megjelent az Automatikusan végrehajtás gomb, amelynek lenyomott állapotában a beállítás

azonnal érvényesül (tehát, ha a lakat zárt, akkor nem kell az **Alkalmaz** gombra kattintani).

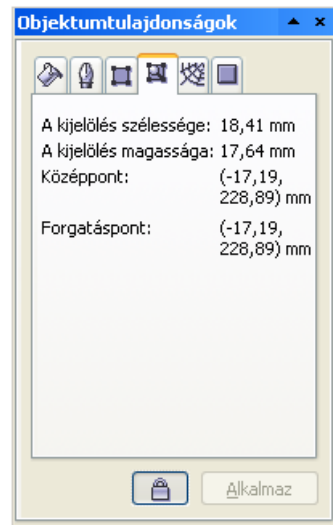
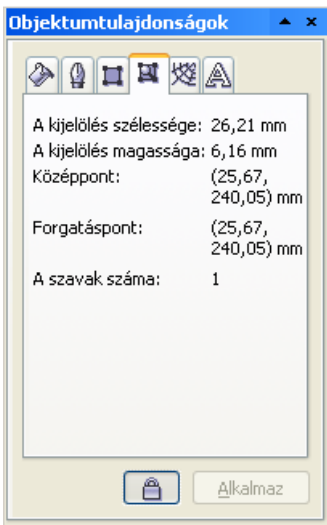

A dokkolt ablak **Általános** lapján az alkalmazandó stílus állíthatjuk be. A **Bekezdésszöveg körbefuttatása** lista *Nincs* elemétől eltérő beállításoknál a rajzel emet körülvevő bekezdésszöveg folyóiratosága megszakad a rajzel em + a **Szöveg körbefuttatás margója** mezőben megadott, a rajzelemet körülvevő sávon. A hatás csak megfelelően kicsi, illetve a grafikus objektummal arányos betűméret esetén

1-3. ábra

Szövegobjektum tulajdonságlapja

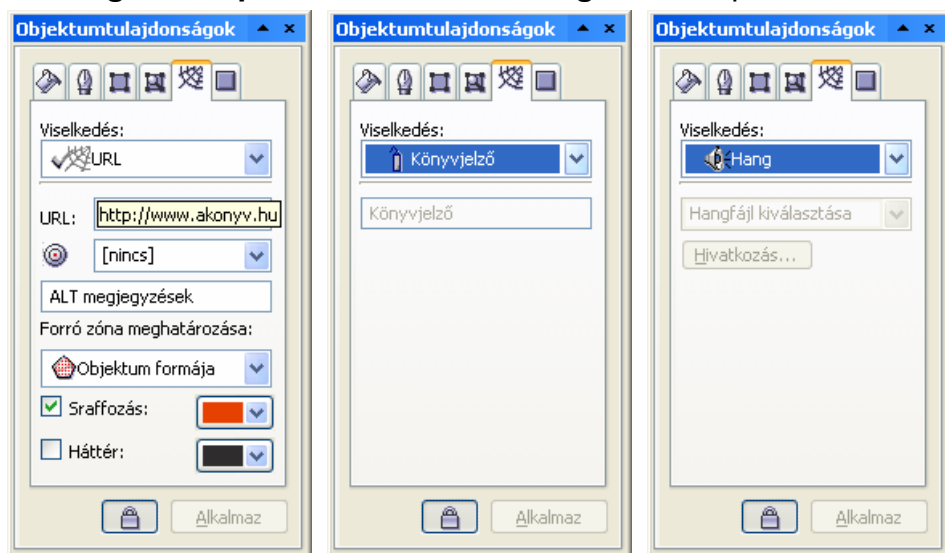
Grafikus objektum tulajdonságlapja

1-4. ábra

A **Részlet** párbeszédpanel-lap nem tartalmaz beállítható elemet, csak néhány fontos információt a kijelölt rajzelem méreteiről és szerkesztési jellemzőiről (lásd az 1-4. ábrát).

Az **Internet** párbeszédpanel-lapon adjuk meg, hogy a kijelölt rajzelem melyik Interneten keresztül elérhető objektumra, vagy a szerkesztett dokumentum egy másik pontjára hivatkozik (lásd az 1-5. ábrát). Az Internetböngésző és a hivatkozott Internetes objektum (amely lehet egy CorelDRAW dokumentum egy oldala is) betöltődik, ha a jobb egérgombbal a rajzelemre kattintunk, majd kiadjuk a helyi menü **Ugrás a hiperhivatkozásra a böngészőben** parancsát.

1-5. ábra

A hivatkozott Internetes objektum (vagy HTML formátumban mentett CorelDRAW dokumentum) elérési útvonalát az **URL** mezőben adjuk meg, miután a **Viselkedés** listában kiválasztottuk az **URL** listaelemet. Az **URL** mezőben megadhatjuk azt is, ha a hivatkozott objektumnak egy könyvjelzővel azonosított részére szeretnénk ugrani. A következő mezőben a böngészőablak keretére (cél frame) hivatkozhatunk. Ha a hivatkozott webhelyet, dokumentumot új böngészőablakban szeretnénk megnyitni, akkor válasszuk a **_blank** lehetőséget. Ha a hivatkozó dokumentummal azonos keretben jeleníte-

nénk meg a hivatkozottat, akkor viszont a `_self` lehetőséget állítsuk be.

A következő, alaphelyzetben *Alt megjegyzések* tartalmú mezőben adjuk meg azt a szöveget, amelyik a böngésző állapot sorában jelenik meg, ha a kurzort a hivatkozó rész, illetve a rollover objektum (a hotspot – „forrópont”) fölé mozgatjuk.

A kijelölt objektumhoz kötött könyvjelző elhelyezéséhez a **Viselkedés** listában a *Könyvjelző* listaelemet választjuk, majd a következő mezőben megadjuk a könyvjelző nevét, végül érvényesítjük a beállítást az **Alkalmaz** nyomógombbal.

Az Internetes párbeszédpaneleknek megfelelő eszközök elérhetők az Internet eszköztárról is (lásd az 1-6. ábrát).

1-6. ábra

Ha már több hivatkozást beépítettünk, akkor ezek lecserélésére alkalmazhatjuk az objektum kijelölése után a helyi menü **Internet-hivatkozások** ► almenüjét. Az innen kiválasztott URL cím bekerül a kijelölt objektum **Internet** tulajdonságlapjára, azaz ezzel a módszerrel másolhatjuk át a hivatkozásokat az egyik objektumról a másikra. A **Forró zóna meghatározása** csoportban állítjuk be, hogyan jelenjen meg a rajzszerkesztőben a hivatkozás. A listában beállíthatjuk az alakhoz vagy az objektum befoglalójához igazított megjelenést, a **Sraffozás** jelölőnégyzet kiválasztása után beállíthatjuk a keresztezett jelölés színét, a **Háttér** jelölőnégyzet bejelölését követően pedig a forrópont jelölés háttérszínét határozzuk meg. A jelölőnégyzetek törlése érvényteleníti a korábbi beállítást.

Kiválasztás és csere

A rajzelemeket az utólagos módosítás, hatások alkalmazása, színezés, kitöltés, mozgatás, másolás, törlés előtt ki kell jelölnünk. Erre a

Kijelölő eszközt vagy csomópont(ok) kijelölésére a

Formá-

zó eszközt alkalmazzuk. A kijelölt rajzelemek nyolc fogantyúval, a kijelölt csomópontok vezérlőpontokkal jelennek meg. A kijelölés után adható ki az a parancs vagy végrehajtható az a tevékenység, amellyel a rajzelemet módosítani akarjuk.

Egyetlen rajzelemet a Kijelölő eszköz választása után rákattintással jelölünk ki. Több rajzelem kijelölését végezhetjük a **Shift** billentyű nyomvatartása mellett az objektumokra kattintással, vagy a rajzelemek gumikeretbe foglalásával. Ha az **Alt** billentyű nyomvatartása mellett a Kijelölő eszközzel rajzolt gumikerettel választunk ki rajzelemeket, akkor a gumikerethez érintkező rajzelemeket is kijelöljük. Az **Alt** billentyű nélkül csak a teljes egészükben a gumikereten belül lévő objektumokat jelöljük ki.

Objektumcsoport részeként egyetlen rajzelemet csak a **Ctrl** billentyű nyomvatartása mellett jelölhetünk ki. Az így kijelölt rajzelemek fogantyúi kör alakúak, szemben az önálló rajzelemek vagy csoportok négyzetes fogantyúival. A kijelölt objektumok száma az állapot-sorban is megjelenik (lásd az 1-7. ábrát).

1-7. ábra

Minden rajzelemet egyszerre jelölhetünk ki, ha duplán kattintunk a Kijelölő eszközre vagy megnyomjuk a **Ctrl+A** billentyűkombinációt. A **Szerkesztés** menü **Mindent kijelöl** ▶ **Objektumok** parancsával vagy a Minden kijelölve ikonnal az összes rajzelemet kiválasztjuk. Az összes szöveges objektumot kiválasztja a **Szerkesztés** menü **Mindent kijelöl** ▶ **Szöveg** parancsa vagy a Minden szöveg kijelölése ikon. A Minden segédvonal kijelölése

ikon, illetve a **Szerkesztés / Mindent kijelöl** ▶ **Segédvonalak** parancs a vezetővonalakat, a Minden csomópont kijelölése ikon, vagy a **Szerkesztés/ Mindent kijelöl** ▶ **Csomópontok** parancs a korábban kijelölt vonallánc csomópontjait jelöli ki.

A teljes kiválasztás megszüntethető, ha az egerrel nem kijelölt területre kattintunk. A csoportos kijelölés egy-egy elemét a **Shift** billentyű nyomvatartása mellett megismételt objektumra kattintással vonhatjuk ki a kijelölésből (ha az elem csoport része, akkor a **Ctrl** billentyűt is nyomva kell tartanunk).

Csoportok és csoportelemek kiválasztásának egyaránt legkedvezőbb és összetett rajzoknál a legpontosabb módja az **Objektumkezelő** használata (lásd az 1-8. ábrát).

1-8. ábra

Kitöltés nélküli rajzelem kijelölése

A program 6. változata előtti verziókban csak a kitöltött rajzelemeket választhattuk ki a határvonalukon belülrre kattintva. Az ezt követő verziókban viszont a kitöltés nélküli rajzelemek is kiválaszthatók a rajzelemek belsejébe kattintással.